

Allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei

Ny forskrift fra 1. juli 2015

Arbeidstilsynet
Faktaark

Hensikten med allmenngjøring av tariffavtaler er å sikre utenlandske sjåførere lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med norske sjåførere, og å hindre konkurransevridning. Det har Tariffnemnda vedtatt 11. mai 2015.

Allmenngjøringsordningen innebærer at bestemte lønns- og arbeidsvilkår blir forskriftsfestet. Det betyr at alle som arbeider i en bedrift som faller inn under virkeområdet til forskriften har krav på lønns- og arbeidsvilkår fra tariffavtalen som er allmenngjort.

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei gjelder for alle som utfører arbeid i Norge. Der virksomheten er etablert utenfor Norge, gjelder forskriften i de tilfeller sjåføren er utsendt og utfører kabotasjekjøring eller kombinert transport. Se nærmere om utsendte arbeidstakere i faktaboks.

Med *kabotasjekjøring* menes transportoppdrag som etterfølger en internasjonal transport til Norge, og som i sin helhet foregår i Norge.

Med *kombinert transport* menes transport på vei i Norge som starter eller slutter med en grensekryssende transport på jernbane eller skip.

Tariffnemnda har i vedtak om allmenngjøring innenfor godstransport allmenngjort bestemmelsen om minstelønn og én bestemmelse om diett.

Plikt til å informere og påse at forskriften følges

Bestillere, entreprenører og leverandører som inngår kontrakter med underleverandører har plikt til å informere om lønns- og arbeidsvilkår etter allmenngjøringsforskrifter. Etter forskriften har hovedleverandør dessuten en plikt til å påse at arbeidstakere hos oppdragstakere/ underleverandører har lønns- og arbeidsvilkår i overensstemmelse med allmenngjøringsforskrifter. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at informasjons- og

påseplikten etterleves, se forskrift 22. februar 2008 nr. 166 om informasjons- og påseplikt og innsynrett.

Solidaransvar for lønn

Det gjelder et solidaransvar for lønn og feriepenge etter allmenngjøringsforskriftene, se allmenngjøringsloven § 13. Dette innebærer at også leverandører og underleverandører kan bli ansvarlig for lønn og feriepenge til ansatte hos sine underleverandører.

Dette er kravene i forskriften:

Virkeområde:

- Gjelder for alle arbeidstakere som utfører godstransport på vei med kjøretøy med totalvekt over 3,5 tonn.
- Gjelder også utsendte arbeidstakere fra utlandet (se faktaboks) som utfører kabotasjekjøring eller kombinert transport.
- Gjelder ikke lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.
- Gjelder ikke ved transport av virksomhetens egne varer.

Lønn:

- Alle arbeidstakere innenfor virkeområdet skal minst ha en timelønn på 158,32 kr.

Dietspenge:

- Ved transportoppdrag med planlagt overnatting, skal diett utbetales etter det myndighetene til enhver tid har godkjent som skattefri diett. Det skal utbetales 1/3 diettsats per påbegynt 8. time.

Gjennomføringsansvar:

- Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdraget under forskriftens virkeområde, skal sikre at forskriften følges.
- Merk at det også er en påseplikt og informasjonsplikt
- Merk også at det er et solidaransvar for lønn og feriepenge etter allmenngjøringsloven.

Utsendte arbeidstakere

Etter utsendingsdirektivet plikter EU/EØS-landene å gjøre sine nasjonale regler om nærmere angitte lønns- og arbeidsvilkår gjeldende overfor virksomheter som er etablert i andre medlemsstater når disse sender ut egne arbeidstakere for å utføre midlertidige tjenester. Utsendte arbeidstakere sikres vertslandets vilkår når det gjelder nærmere angitte arbeids- og ansettelsesvilkår. Dette gjelder bl.a. helse, miljø og sikkerhet, lønn og arbeidstid.

- Se arbeidsmiljøloven § 1-7 og forskrift 16. desember 2005 nr. 1566 om utsendte arbeidstakere

Tilsyn med forskriften

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at allmenngjøringsforskriftene etterleves. Arbeidstilsynet skal uten hinder av eventuell taushetsplikt ha tilgang til all nødvendig informasjon, og skal gi pålegg og treffe de vedtak som ellers er nødvendige for gjennomføring av allmenngjøringsforskrifter. Arbeidstilsynet kan legge overtredelsesgebyr og kan også anmelde overtredelser til politiet

- Se allmenngjøringsloven § 11 og arbeidsmiljøloven § 18-10.